

IETS OVER DEN BLOEDMEST.

(Ingezonden.)

Onder de vele soorten van kunstmest, die tegenwoordig, onder zoovele vormen en onder allerlei benamingen, aan den landbouwer worden aangeboden, verdient de zoogenaamde *bloedmest* wel ten hoogste de belangstelling van allen die zich met den landbouw bezig houden. Het kan den lezer van dit tijdschrift dan ook niet dan aangenaam zijn eenige nadere bijzonderheden omtrent deze zoo belangrijke meststof te vernemen, te meer daar de resultaten der proeven, die door vele landontginners en landbouwers van ons koninkrijk genomen zijn, zijne deugdelijkheid niet alleen staven, maar daarbij ook voldoende bewijzen dat hij èn in voortreffelijkheid èn in billijken prijs bij geen' der tot dusverre bekende kunstmesten behoeft achter te staan. In het afgelopen jaar werd de bloedmest eerst in ons land ingevoerd. Reeds in 1852 werd te Londen de, door het gouvernement geotroijeerde maatschappij, bekend onder den naam van *patent nitre-phosphate or bloodmanure company* opgericht en de bloedmest onder de benaming van *Odams patent blood manure* in den handel gebragt. Aanvankelijk met goed succes in *Engeland* gebezigd maakte hij weldra grooten opgang in Frankrijk, België en Duitschland, en het is wel te wenschen dat dit nieuwe product der industrie ook in ons vaderland naar verdienste worde gewaardeerd. Zoo als het met nieuwe zaken veelal gaat, wil men er in den beginne niet gemakkelijk aan, en mag het al veel gewonnen heeten als men ten minste tot het nemen van proeven kan overhalen. Uit eene brochure, die de heeren E. Roos en ZN. te Nijmegen, hoofd-agenten voor ons koninkrijk, gaarne gratis aan iederen belanghebbende toezenden, blijkt het dat de bloedmest èn op nieuw ontgonnen gronden èn als overbemesting van weiland èn op verschillende soorten van grond, in verschillende provincien des rijks, op verschillende gewassen, met het beste succes is gebezigd; een en ander wordt gestaafd met getuigschriften van geachte personen. Wij kunnen dus hen, die nog aan zijne waarde twijfelen, niet genoeg aanbevelen de

door anderen genomene proeven te herhalen, om daardoor zelve ook in de gelegenheid te worden gesteld om een direct resultaat te zien.

Wat de samenstelling van den bloedmest aangaat, kunnen wij vermelden dat een zijner hoofdbestanddeelen het bloed is, waaraan hij zijnen naam te danken heeft. De scheikundige analyse, door den heer G. J. JACOBSON, op verzoek van den hoogleeraar L. MULDER in het scheikundig laboratorium te Deventer verrigt, opgenomen in den *boeren-goudmijn* Nr. 6, 1856, leverde het volgende resultaat op:

In 100 deelen werd regtstreeks gevonden:

stikstof	6,349.
ammoniak	6,445.

Bij gloeiing gingen verloren:

aan verbrandbare stof en water . . .	41,990.
dus onverbrandbare stoffen.	58,010.

A. Van de *onverbrandbare* stoffen waren:

a. In *water* oplosbaar:

Chloorammonium	20,275.
keukenzout	16,172.

b. In *zoutzuur* oplosbaar:

kalk	11,859.
ijzeroxyde	2,965.
zwavelzuur	8,825.
phosphorzuur	9,097.

c. In *zoutzuur* onoplosbaar:

zand	8,924.
----------------	--------

8,924.

B. Van de *verbrandbare* stoffen waren:

a. In *water* oplosbaar

b. In *zoutzuur* oplosbaar

c. In *zoutzuur* en *water* onoplosbaar . . .

d. *water*.

21,715.

C. Verlies bij de proef

0,168.

100,000.

Wij hebben het resultaat der analyse in zijn geheel overgenomen. Het is zeer gunstig, en hoewel de Hoogleeraar L. MULDER gewezen heeft op het gebrek aan potasch, is dit toch volstrekt geene ver-

hinderling om den bloedmest te bezigen. Het zou toch zeer gemakkelijk zijn, vóór het gebruik, er wat potaschhoudende houtasch bij te voegen, maar deze toevoeging is overbodig, sedert de maatschappij te Londen zich de aanwijzing der hoofd-agenten heeft te nutte gemaakt, waardoor die toevoeging tegenwoordig in de fabriek zelve geschiedt, wat zeker zeer verkieselijk is.

Berekenen wij, gebruik makende van de medegedeelde analyse de waarde van den bloedmest, volgens het tafeltje, opgegeven door Stöckhardt in zijne *Landbouw-Scheikunde* (vertaling van Dr. L. Mulder, Utrecht 1854, pag. 169), dan verkrijgen wij het volgende resultaat:

Stikstof (niet verrot) waard f 0,72 per Ned. pond voorhanden in den bloedmest	6,349	$\times f$ 0,72	= f 4,5712.
Stikstof (als ammoniak).	6,445	\times " 0,96	= " 6,1872.
Bewerktuigde stof	41,990	\times " 0,00 ⁵	= " 0,2099.
Keukenzout.	16,172	\times " 0,05	= " 0,8086.
Phosphorzuur	9,097	\times " 0,12	= " 1,0916.
Kalk	11,859	\times " 0,00 ⁵	= " 0,0592.
			f 12,9277.

Men ontvangt dus voor f 12 den prijs van ééne baal bloedmest van 100 Ned. pond, eene waarde van f 12,92, volgens de opgave van Stöckhardt, die, door de toegevoegde potasch, waarvan de hoeveelheid mij niet bekend is, nog met f 0,12 per Ned. pond wordt vermeerderd.

Wat verder de wijze van gebruik enz. aangaat, verwijzen wij naar de aanwijzingen, die bij den bloedmest worden verstrekt. Men vindt daarin tevens, behalve de hier overgenomen analyse, ook nog opgenomen de namen der onder-agenten, bij wie de bloedmest door ons geheele rijk te verkrijgen is, benevens getuigschriften van vele landbouwers.

Tot bemesting van éénen bunder land heeft men, naar gelang van de gesteldheid van den grond, ongeveer 400 Ned. ponden noodig, zoodat men dus voor f 48,00 een bunder land kan bemesten.

Wij hopen later op een en ander terug te komen, en meer in het bijzonder resultaten op te geven van de gewassen waarop de bloedmest is gebezigd.

Utrecht.

C. DE JONG.

MAANDELIJSCHE OPGAVE van de hoogste en laagste Coursen der voornaamste Effecten, verhandeld aan de Beurs te Amsterdam in 1856.

10. Januarij tot 15 October.

	Januarij.		Februarij.		Maart.		April.		van 1 ^o . Mei tot 15 Mei.	van 15 Mei tot 15 Junij.	van 15 Junij tot 15 Julij.
	Laagste cours.	Hoogste cours.	Laagste cours.	Hoogste cours.	Laagste cours.	Hoogste cours.	Laagste cours.	Hoogste cours.	Laagste cours.	Hoogste cours.	Laagste cours.
NEDERLAND.											
Cert. W. Schuld. 2½ pct.	62½	63½	63½	63½	62½	63½	62½	63½	62½	63½	64½
dito dito 3 „	74	75½	75½	75½	75½	75½	73½	76½	73½	75½	75½
dito dito 4 „	91½	94	92½	93	92½	94½	92½	94½	92½	94	94½
Amort. Syndicaat 3½ „	89½	91½	90	91½	89½	90½	89½	90½	88½	89½	89½
BELGIE.											
Cert. bij Rothschild, 2½ „	50	52	51½	52½	51½	52	51½	51½	51	51½	51½
RUSLAND.											
Obl. bij Hope 1798/1816 5 „	99½	102½	101½	101½	101½	102½	101	102½	101½	103½	103
dito 1828/1829 5 „	99	101½	100½	101	100½	101	100½	101½	100½	102	101½
Obl. bij Stiegl. 5 ^e serie 5 „	79	90	87½	88	88½	89½	88½	89	88½	90½	92½
dito dito 6 ^e serie 5 „	80	91½	88	90	89½	91	89½	90	89½	90½	93½
Cert. bij Hope & Co. 4 „	74	82½	79½	82	80½	82	81½	81½	81½	82½	85½
Oblig. bij Stieglitz 4 „	73	81	79	81	80	81	80½	81½	80½	82	85
dito te London 4½ „	85	94	91½	92	91½	93	92½	93½	92½	92½	95
Cert. Roebels . . 6 „	56	65	62½	63½	62½	64	62½	63½	62½	62½	63½
OOSTENRIJK.											
Oblig. Metalliek. 5 „	62½	77½	74	77½	77	82	78½	81½	79	80½	78
dito dito 2½ „	32½	39½	37½	39½	39½	42½	39½	42	40½	40½	40½
dito Nationale 5 „	65	79½	75½	79½	78	82½	79½	82½	79½	81	79
dito bet. Amst. 5 „	73	84½	81½	84	83½	87½	82½	87	83½	84½	86
SPANJE.											
Oblig. Spanje . . 1½ „	21½	28½	23½	24½	23½	25½	23½	25½	24½	24½	25½
dito Binnenl. 3 „	34	38½	37½	38½	38½	40½	37½	40½	39½	40½	42½
dito Amortisable 6½ „	7	7½	6½	6½	6½	7½	6½	7½	7	7½	7½
PORTUGAL.											
Oblig. van £ 100 3 „	41½	44½	42½	44	43½	46½	44½	46	44½	45½	44½
MEXICO.											
Oblig. van £ 100	19½	20½	19½	20½	19½	20½	19½	22½	21	22½	21
COURS VAN HET GELD.											
Beleening	3½	4	4	4	4	4½	4	4½	4	4	4
Prolongatie	3	4½	4½	4½	4½	5½	4	4½	4½	5	3½

NEDERLANDSCHE BANK.

Maandelijksche Opgave volgens Koninklijk Besluit van 9 Junij 1852.

1856.	Bankbiljetten in circulatie.	Saldo's van Rekeng. Courant.	Munt en Muntmaterial.
op 31 Januarij .	f 95,338,620,—	f 18,825,632,73½.	f 81,621,771,36.
„ 29 Februarij.	„ 92,868,350,—	„ 17,093,135,32½.	„ 82,057,705,55½.
„ 31 Maart . .	„ 91,213,795,—	„ 14,682,407,56½.	„ 75,085,255,91½.
„ 30 April . .	„ 93,099,250,—	„ 14,297,965,99½.	„ 74,920,399,71½.
„ 31 Mei . . .	„ 92,982,125,—	„ 15,426,508,81½.	„ 75,058,213,28.
„ 30 Junij . .	„ 91,478,045,—	„ 17,254,057,07½.	„ 74,278,688,60.
„ 31 Julij . .	„ 96,602,525,—	„ 12,294,295,30.	„ 72,731,330,38½.
„ 31 Augustus.	„ 89,129,230,—	„ 16,395,205,47½.	„ 70,357,568,16½.
„ 30 September	„ 84,767,340,—	„ 16,956,823,44.	„ 67,016,212,31½.

15 Julij tot August.	van 15 Aug. tot 15 Sept.	van 15 Sept. tot 15 Octob.		
Hoogste cours.	Laagste cours.	Hoogste cours.	Laagste cours.	Hoogste cours.
64 $\frac{5}{4}$	63 $\frac{5}{8}$	64 $\frac{1}{16}$	61 $\frac{1}{4}$	63 $\frac{1}{6}$
76 $\frac{7}{16}$	75 $\frac{3}{4}$	76 $\frac{1}{8}$	72 $\frac{1}{4}$	75 $\frac{1}{5}$
95 $\frac{5}{8}$	94 $\frac{1}{6}$	95 $\frac{1}{2}$	92 $\frac{1}{8}$	95 $\frac{1}{5}$
91 $\frac{3}{8}$	90 $\frac{3}{4}$	91	88 $\frac{1}{8}$	90 $\frac{3}{8}$
52 $\frac{1}{4}$	52	52 $\frac{1}{4}$	50	52
104 $\frac{7}{8}$	103 $\frac{5}{8}$	104 $\frac{5}{8}$	101	103 $\frac{2}{3}$
103 $\frac{3}{8}$	102 $\frac{3}{8}$	104	100 $\frac{5}{8}$	103
96	94 $\frac{1}{4}$	95 $\frac{1}{2}$	90 $\frac{15}{16}$	95
96 $\frac{7}{8}$	96	96 $\frac{1}{16}$	91	96 $\frac{1}{8}$
87	85 $\frac{1}{4}$	86	81	85 $\frac{3}{8}$
86 $\frac{9}{16}$	85	85 $\frac{5}{8}$	80 $\frac{1}{2}$	85 $\frac{7}{16}$
97 $\frac{1}{4}$	95 $\frac{1}{2}$	97	91 $\frac{1}{2}$	94 $\frac{3}{4}$
66 $\frac{1}{2}$	65	65 $\frac{5}{8}$	61 $\frac{1}{2}$	65
79 $\frac{5}{16}$	76 $\frac{7}{8}$	78 $\frac{5}{16}$	71 $\frac{1}{4}$	77
40 $\frac{1}{16}$	39 $\frac{1}{2}$	40 $\frac{1}{16}$	37 $\frac{1}{8}$	39 $\frac{3}{8}$
80 $\frac{1}{16}$	78 $\frac{3}{16}$	80	72 $\frac{1}{16}$	78 $\frac{7}{16}$
86 $\frac{3}{8}$	85 $\frac{1}{2}$	86 $\frac{5}{8}$	80 $\frac{3}{8}$	85 $\frac{1}{2}$
24 $\frac{7}{8}$	24 $\frac{1}{2}$	25 $\frac{1}{8}$	23	24 $\frac{7}{8}$
39 $\frac{7}{8}$	39 $\frac{7}{16}$	40 $\frac{1}{16}$	37 $\frac{3}{16}$	39 $\frac{9}{16}$
7 $\frac{1}{16}$	6 $\frac{1}{16}$	6 $\frac{1}{16}$	6 $\frac{3}{8}$	6 $\frac{1}{4}$
46	45 $\frac{1}{2}$	45 $\frac{5}{16}$	42 $\frac{5}{8}$	45 $\frac{11}{16}$
22 $\frac{7}{8}$	21 $\frac{1}{16}$	22 $\frac{1}{4}$	20 $\frac{1}{4}$	21 $\frac{7}{8}$
4	4	4	4	5
3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$

Staats-Loterij. Bij de aanspraak van den Minister van Finantiën, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, bij de indiening der begrootingswetten voor 1857, op den 22 September, heeft Z. Exc. o. a. medegedeeld, dat het onderzoek aangaande de inrigting der Staats-Loterij ingesteld, tot datgene heeft geleid, waarvan de verwachting reeds meer dan eenmaal door Z. Exc. was kenbaar gemaakt, namelijk tot eene gedeeltelijke verbetering, die Z. Exc. zich vleide tot eene meer radicale te zullen leiden.

Bij Kon. besluit van 27 September ll., is daarop op een uitvoerig rapport van den Minister van Finantiën, bepaald geworden dat het *verhuren* van heele of gedeelten van loten in de Staats-Loterij, — voor zoo veel betreft de nummers welke na de eerste week der vijfde klasse nog moeten worden uitgetrokken — verboden is. Bij overtreding wordt de benoeming des betrokken collecteurs of splitters ingetrokken. Tevens zal, om het vloten der prijzen te voorkomen, de prijs voor heele en gedeelten van loten, voor de 2^e en volgende weken der 5^e klasse, reeds dadelijk bij het plan der loterij worden vastgesteld. — (Kon. B. 30 Sept.)

Bij circulaire van den 9 October l.l. heeft de Belgische Minister van Finantiën een ontwerp van algemeene tariefsherziening aan het oordeel der Belg. Kamers van Koophandel onderworpen, met instructie om het ontwerp ter algemeene visie te leggen, opmerkingen te noteren, aan des verlangenden mededeeling te doen van reeds gemaakte opmerkingen, en om daarna een beredeneerd advies aan den Minister uit te brengen.

Bij een onderwerp waarbij zoo veel verschillende belangen betrokken zijn, is deze wijze van openbaarheid aan een ontwerp-tarief gegeven, voorzeker voor de regering gemakkelijk, en doeltreffend te noemen.